

122204 - "Ölülerinize sadakayla merhamet ediniz" hadisi

Soru

'Hâşiyetu's-Sittîn" kitabında şöyle gelmiştir: "el-Muhtâr ve Metâliu'l-Envâr' kitabı hakkında 'Nüzhetu'l-Mecâlis'te Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- rivâyet olunduğuna göre o şöyle buyurmuştur:

لَا يَأْتِي عَلَى الْمَيِّتِ سَاعَةٌ أَشَدُّ مِنْ أَوَّلِ لَيْلَةٍ، فَارْحَمُوا مَوْتَكُمْ بِالصَّدَقَةِ. فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَلْيُصَلِّ رَكَعَتَيْنِ، يَقْرَأُ فِي كُلِّ رَكَعَةٍ مِنْهَا فَاتِحَةَ الْكِتَابِ مَرَّةً، وَ آيَةَ الْكُرْسِيِّ، أَلْهَاكُمْ التَّكَاثُرُ، وَقُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ إِحْدَى عَشْرَةَ مَرَّةً، وَ يَقُولُ: اللَّهُمَّ ابْعَثْ تَوَابَهَا إِلَى قَبْرِ فُلَانِ بْنِ فُلَانَةٍ، فَيُبْعَثُ اللَّهُ إِلَى قَبْرِهِ مِنْ سَاعَتِهِ أَلْفَ مَلَكٍ مَعَ كُلِّ مَلَكٍ نُورٌ وَ هَدِيَّةٌ، وَ يُؤْنَسُونَهُ فِي قَبْرِهِ إِلَى أَنْ يُنْفَخَ فِي الصُّورِ، وَ يُعْطَى اللَّهُ الْمُصَلِّيَ بِعَدَدِ مَا طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ حَسَنَاتٍ، وَ يَرْفَعُ لَهُ أَرْبَعِينَ أَلْفَ دَرَجَةٍ، وَأَرْبَعِينَ أَلْفَ حَجَّةٍ وَعُمْرَةٍ، وَيَبْنِي اللَّهُ لَهُ... لَهُ أَلْفَ مَدِينَةٍ فِي الْجَنَّةِ، وَيُعْطَى تَوَابَ أَلْفِ شَهِيدٍ، وَيَكْسَى أَلْفَ حُلَّةٍ

"Ölü için kabre konulduğu ilk geceden daha çetin bir saat yoktur. O halde ölülerinize sadaka vererek merhamet edin.Sadaka verecek bir şey bulamayan, iki rekât namaz kılınsın. Bu iki rekâtın her birisinde Fatiha'dan sonra onbir defa Âyete'l-Kürsî, Tekâsür ve İhlas sûresini okusun.Selâm verdikten sonra da şöyle desin: Allahım! Bu namazın sevabını, filan oğlu filan ölü'nün kabrine ulaştır. Bunun üzerine Allah o anda, bin meleği o kabre doğru gönderir, her melek bir nur ve hediye gönderir. Melekler, sûra üflenen güne (kıyâmet gününe) kadar kabrinde onun yalnızlığını giderirler. Allah, güneşin kendisine doğduğu bütün varlıkların sayısınca namaz kılana sevap verir, onun (cennetteki makamını) kırk bin derece yükselir, ona kırk bin hac ve umre sevâbı verir, cennette ona kırk bin şehir binâ eder, ona bin şehit sevâbı verir ve ona kırk elbise giydirir."

Sorum şudur:

Bu söz doğru mudur? Gayri müslim ülkelerde yaşayanlar olarak, dînimizi düzeltebilmemiz (doğru bir şekilde müslümanlığı yaşayabilmemiz) için soruma cevap vererek bize yardımcı olmanızı sizden ricâ ediyorum

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Bilindiği üzere Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- kendisine yalan nisbet etmekten uyarılmış ve böyle yapanı şiddetli bir azapla tehdit etmiştir.

Nitekim Muğîre b. Şu'be'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

[إِنَّ كَذِبًا عَلَيَّ لَيْسَ كَكَذِبِ عَلَى أَحَدٍ؛ مَنْ كَذَبَ عَلَيَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ. [رواه البخاري ومسلم]

"Bana yalan isnad etmek, başka birisine yalan isnad etmek gibi değildir. Kim bilerek bana yalan isnad ederse, cehennemden kendisine yer hazırlasın (cehennemdeki yerine hazırlansın)."[1]

Bu anlamda hadisler pek çoktur ve bilinmektedir.

Bu konuda detaylı bilgi için [\(34725\)](#) nolu sorunun cevabına bakabilirsiniz.

İlim ehli, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünneti ile iştigal eden, hadisleri üzerinde uzun süre çalışan ve O'nun kaynağından çıkan sünnetini bilen birisi, rivâyet edilen nassın (hadisin), Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sözüne benzeyip benzemediğini birbirinden ayırt etmeyi öğrenmek için birtakım belirti ve ipuçlarını zikretmişlerdir. Yine yalancılardan ve hadis uyduranların sözlerinde yaygın halde bulunan bazı belirti ve ipuçlarını zikretmişlerdir.

İşte bu belirti ve ipuçları hakkında İbn-i Kayyim -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Bu belirti ve ipuçlarından birisi de şudur: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in söylemeyeceği nitelikte birtakım gelişigüzel misaller içermesidir ki bunlar pek çoktur."[1]

Eğer zikredilen hadisin rivâyet edilmiş bir senedi varsa ve hadis ilmindeki kural ve ölçülere göre hadisin senedine bakmak ve durumuna bakarak hadis hakkında hüküm vermek mümkünse, bu konuda hüküm böyledir. Peki (rivâyet edilen hadis), herhangi bir kitapta zikredilen hikâyeden ibâret ise ve kitabın yazarı da hadis ilmini bilmiyorsa veya sünnette araştırmak diye bir şeyi bilmiyorsa, hüküm nice olur?

Yukarıda soruda geçen hadis, İlmî Araştırmalar ve Dâimî Fetvâ Komisyonu'na sorulmuş, bunun

üzerine komisyon şöyle cevap vermiştir:

"Soruda geçen hadisin, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e nisbet edilen uydurma ve yalan hadislerden olduğunda şüphe yoktur. Yine bu uydurma hadiste zikredilen sadaka ve zikredilen şekildeki namazın da dînde bir aslı yoktur. Bir müslümanın, ne ölünün kabrine konulduğu ilk gecede, ne de başka bir zamanda, ölünün veya başka birisinin yerine namaz kılması meşrû değildir. Ölünün adına sadaka vermeye gelince, ister onun akrabaları olsun, isterse başkaları olsun, istedikleri zaman ölünün adına sadaka vermeleri, bu konuda rivâyet olunan şu sahih hadis gereği meşrûdur:

"Bir adam, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e gelerek şöyle sordu:

[إِنْ أُمَّيَ افْتَلَيْتَ نَفْسَهَا، وَإِنِّي أَظُنُّهَا لَوْ تَكَلَّمْتَ تَصَدَّقْتَ، فَهَلْ لَهَا أَجْرٌ إِنْ تَصَدَّقْتُ عَنْهَا؟ قَالَ: نَعَمْ.] [رواه البخاري ومسلم]

"Annem ansızın vefat etti. Eğer konuşmaya fırsat bulsaydı, tasaddukta bulunurdu. Onun için sadaka versem, ona ecir var mıdır? Diye sordu.

Bununüzerine Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

-Evet (onun için ecir vardır)."[2]

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- sadakayı, ölünün defnedildiği ilk gece veya başka bir gece ile sınırlı kılmamıştır. Nitekim Ehl-i sünnet ve'l-cemaat âlimleri, sadaka ve duânın, müslüman ölü adına verilen sadakanın ve ona yapılan duânın, kendisine fayda vereceği konusunda görüş birliğine varmışlardır.

"el-Muhtâr ve Metâliu'l-Envâr" kitabının yazarına gelince, onu tanımıyoruz adı geçen kitabına da rastlamadık.Fakat naklettiğiniz bilgiler doğrultusunda bu kitabın yazarının sözüne itibar edilen ilim ehlinden olmadığına delâlet etmektedir.

Allah Teâlâ'dan bize, size ve bütün müslümanlara daha fazla faydalı ilim ve salih amel nasip etmesini dizleriz."[3]

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

[1] İbn-i Kayyim, "el-Menâru'l-Munîf", s: 50

[2] Buhârî, hadis no:1388. Müslim, 1004

[3] "İlmî Araştırmalar ve Dâimî Fetvâ Komisyonu Fetvâları", c: 9, s: 2090